

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ НА ОСНОВІ СИРОВИНИ ГАРБУЗА

*ДЕГТЯРЬОВА К.О., ВИШНЕВСЬКА Л.І., ЯРНИХ Т.Г.,
ТКАЧУК О.Ю.*

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Сучасна медицина та фармація розвиваються у напрямку створення безпечних натуральних препаратів, що за ефективністю не поступалися б синтетичним лікарським засобам. За статистикою Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я, до 80 % населення планети надають перевагу препаратам природного походження. На сьогодні частка продукції з рослинної сировини у загальному обсязі світового фармацевтичного ринку складає 40-50 %.

У нашій країні фітопрепарати використовують досить давно, традиційне ефективне застосування яких підтверджене як досвідом поколінь, так і науковими дослідженнями. При лікуванні рослинними препаратами практично відсутня побічна дія, а отже їх застосування актуальне в лікуванні хронічних захворювань.

Метою нашої роботи було дослідження фармацевтичного ринку лікарських препаратів, до складу яких входить рослинна сировина гарбуза.

У процесі переробки плоди гарбуза розділяють на м'якоть і насіння. В Україні деякі підприємства з насіння отримують олію гарбуза (ПП MasloManiya, ТОВ «Харьков натурпродукт» та ін). З м'якоті отримують гарбузовий сік, що використовують у харчовій промисловості (ТОВ «Асоціація дитячого харчування», ФХ «Владам», «Вінніфрут» та ін.). У результаті утворюється значна кількість відходів у виді шроту з насіння та м'якоті, що містять різноманітні біологічно активні речовини, і можуть служити перспективним джерелом їх одержання. Однак, на сьогодні гарбузові відходи на підприємствах утилізують.

У результаті проведених досліджень встановлено, що вітчизняний фармацевтичний ринок лікарських препаратів на основі сировини гарбуза в основному представлений препаратами зарубіжного виробництва, що складає 64 %. До того ж з них 64,28 % відносяться до біологічно активних добавок, і лише 35,72 % до лікарських засобів. До складу всіх лікарських засобів входить рослинна сировина гарбуза у виді насіння або олії з гарбузового насіння. Розглянуті нами лікарські препарати представлені різними лікарськими формами: таблетками (18,75 %), розчинами (18,75 %), капсулами (56,25 %), супозиторіями (6,25 %). Вони мають різнобічну фармакологічну дію, однак більш за все, у всіх препаратів спостерігається антигельмінтна та простатопректорна дія. Таким чином, створення нових лікарських препаратів на основі сировини *Cucurbita* є актуальним питанням сучасної фармації та медицини.